A°. 1859. N°. 19.

Opregte *Zaturdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 22 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 18 Januarij.

Ten aanzien van de zending naar Parijs, welke aan den generaal vorst *van Leiningen* zou zijn opgedragen, wordt thans gemeld, dat niet deze officier, maar de generaal *Lichnowski* daartoe zoude zijn bestemd geweest, doch dat ook deze laatstgenoemde officier geenszins de reis naar Frankrijk zal aannemen, vermits in het belang, 't welk deze zending zoude hebben gevorderd, op eene andere wijze is voorzien.

— Officieël wordt aangekondigd, dat de infanterie, welke, ter versterking der oostenrijksche bezettingen, naar Italie is gezonden, den 15den Januarij de plaatsen harer bestemming in de beste orde heeft bereikt.

De berigten uit Milaan luiden steeds gunstig. De genomene maatregelen ter handhaving der openbare orde schijnen de groote menigte te overtuigen, dat het van hare zijde hoogst ongeraden zoude zijn, eenige ernstige poging aan te wenden om de rust te verstoren.

In Padua zijn 15 jonge lieden, welke bekend stonden als de voornaamste aanstokers der wanorde, welke het aanwenden van militaire maatregelen heeft gevorderd tot herstel der rust. Twee hunner zijn personen, die, als soldaten, werkelijk tot den militairen stand behooren, en verlof hadden om hunne studien aan de universiteit voort te zetten. Deze zijn dadelijk naar hunne regimenten gezonden. Men zegt, dat de in Padua in bezetting liggende huzaren zich genoodzaakt hebben gevonden om zich van hunne karabijnen te bedienen en met scherp te vuren. Van dooden heeft men niets vernomen, en zoo er gekwetsten zijn gevallen, houden dezen zich schuil.

— Men verzekert bij voortduring, dat de heer *Brentano* eene geldleening met het Huis *Rothschild* heeft gesloten, na het mislukken zijner onderhandelingen met het Huis *Hambro*.

— De Kroonprinses van Napels, welke heden de reis van hier naar Triest zoude hebben aangenomen, om den 21sten den verderen togt van daar, aan boord van napelsche Rijksschepen, te vervolgen, heeft haar vertrek vooreerst een paar dagen uitgesteld.

BERLIJN, 20 Janurij.

De commissie der afgevaardigden voor het adres aan den Prins-Regent heeft zich geconstitueerd. Aan het hoofd staat de voorzitter der vergadering, de graaf *v. Schwerin*, en deze heeft tot zijn plaatsvervanger benoemd den heer *v. Vincke*, die zich aan het hoofd der voorstellers tot het aanbod van een dergelijk adres heeft geplaatst. Als rapporteur is verkozen de hoogleeraar *Simon*, van Koningsbergen, welke eenmaal voorzitter is geweest van het dusgenaamde duitsche Parlement in Frankfort. De commissie heeft hare eerste bijeenkomst gehad, en heeft den presiderenden minister, prins *van Hohenzollern*, uitgenoodigd, dezelve bijtewonen. Het schijnt aan eenige bedenking onderhevig te zijn, of men, ten aanzien der aangelegenheden der duitsche vorstendommen, al of niet zal gewagen van derzelver staatsregtelijke betrekking tot Sleeswijk. Omtrent dit punt zijn de hoofden der fractien het niet eens, en willen zij zich dienaangaande met elkander verstaan, ten einde geene aanleiding te geven tot eenig verschil tusschen de partijen, die de bewindslieden zouden willen ondersteunen, bij eene openbare beraadslaging. — De voorstanders der uiterste partijen, van beide de zijden, hebben zich al dadelijk tegen het aanbieden van eenig dank-adres, van welken aard dan ook, verklaard.

[Een telegrafisch berigt meldt, dat de commissie voor het dank-adres zich met het opstel van den heer *Simon* heeft vereenigd; — dat in hetzelve alleen is gewaagd van de hertogdommen, met weglating van de benaming van *duitsche* landschappen, ten einde op deze wijze ook Sleeswijk daar onder te kunnen begrijpen.]

VAN DEN RIJN, 20 Januarij.

Uit Piemont wordt gemeld, dat de aantogt van oostenrijksche troepen naar Italie de sardinische Regering heeft genoopt om hare bezettingen in de nabijheid van de grenzen van Lombardije te versterken. Die van Alessandria is met eenige battaillons jagers en ook met artillerie vermeerderd. Tusschen die vesting en Casale zal een kamp worden gevestigd, en zoowel van de Genuesche-kust als van Savoye zijn troepen naar de zijde van Turin ontboden.

De minister van Financien heeft de noodige middelen verlangd om Genua van den zee-kant te versterken, en heeft daarbij beweerd, dat dergelijke maatregel spoed vereischt. Graaf *de Cavour* heeft eene voordragt ingediend ter wijziging van de bestaande verordeningen op het provinciaal en het gemeente-bestuur, maar ook tevens een ontwerp, ter reorganisatie van de nationale garde. Naar aanleiding daarvan zoude elk ingezeten, tot den leeftijd van 35 jaren, voor die dienst kunnen worden opgeroepen, en zouden de bedoelde strijdkrachten, in bijzondere afdeelingen gesplitst, kunnen worden mobiel gemaakt, ten einde in het binnenland, doch met uitzondering van het eiland Sardinie, dienst te doen.

De piemontesche afgevaardigden hebben het ontworpen adres van antwoord op 's Konings aanspraak eenstemmig aangenomen. Men heeft verzekerd, dat de aanspraak het werk is geweest van den minister *de Cavour*, en men heeft dezen deswegens willen prijzen, maar de genoemde bewindsman heeft verklaard, dat geheel de aanspraak door den Koning zelven was ontworpen, en heeft, tot staving daarvan, Z. M. handschrift aan zijne vrienden vertoond.

PARIJS, 19 Januarij.

De Koning van Napels heeft een besluit genomen waarin maatregelen worden vastgesteld tot waarborging van de rust en de veiligheid in zijne Staten. Dit besluit, 't welk volstrekt niet werd verwacht, wordt welligt niet ten onregte beschouwd als eene zaak van groot gewigt. Men meent hier te weten, dat aanleiding tot hetzelve heeft gegeven eene mededeeling van de fransche en engelsche Regeringen, dat eene zamenzwering was gesmeed tegen de veiligheid van het Koningrijk der Beide-Sicilien; — dat op den dag van het huwelijk van den Hertog *van Calabrie* een oproer zou moeten uitbreken, terwijl te gelijker tijd insurgenten zouden worden ontscheept op eenig punt der napelsche kust.

Men voegt hierbij, dat Koning *Ferdinand* allezins erkentelijk is voor de goede diensten, hem in dit opzigt bewezen door de twee groote westelijke mogendheden en dat hij besloten heeft, om zijne dankbetuiging naar Parijs en Londen te doen overbrengen door den hertog *de Serra-Capriola*, die tijdens de regering van wijlen Koning *Lodewijk Philips*, het napelsche gouvernement alhier heeft vertegenwoordigd.

Het koninklijke besluit heeft in het Napelsche algemeene verbazing verwekt en aanleiding gegeven tot eene zeer belangrijke daling der fondsen aan de beurs in die hoofdstad.

— Het spaansche ministerie heeft het wets-ontwerp, betreffende de drukpers, vastgesteld, 't welk eerlang aan de Cortes zal worden voorgedragen. Naar luid van bijzondere correspondentien uit Madrid, is de Regering voornemens om het cijfer van den borgtogt aanmerkelijk lager te stellen. De misdrijven, door het middel der drukpers gepleegd, zullen worden gesplitst in gewone en staatkundige. De misdrijven, vallende in de laatstgenoemde kathegorie, zullen worden onderworpen aan het oordeel eener jury, zamengesteld uit burgers, die in de belastingen betalen.

— Het *Journal des Débats* laat zich heden zeer hevig uit over *la Presse*, welk blad steeds den oorlog wil en te kennen geeft, dat die van de *Débats* den krijg vreezen, omdat eene zegepraal der fransche troepen hunne verwachtingen den bodem zou inslaan. Volgens de *Débats* kwam men nu zestig jaren geleden meer onbewimpeld voor den dag met dergelijke liefderijke denkbeelden. Destijds zeide men *gij zijt een verrader, een vriend van Pitt en Coburg* om te eindigen met den kreet van: *hangt hem op aan de lantaren-paal.* Nu geeft men eene fijne geestige wending aan die aardigheden en draagt men deze somwijlen zelfs voor in verzen of in raadsels. Die van de *Débats* verklaren, dat zij de voorkeur geven aan de voormalige wijze van handelen.

PARIJS, 20 Januarij.

Men had verzekerd, dat de oostenrijksche Regering haar bevel aan den commandant van Semlin, om, op de vordering van den turkschen bevelhebber van Belgrado, troepen derwaarts te zenden, heeft teruggenomen. Dit schijnt niet bevestigd te zijn, immers de *Constitutionnel* bevat heden een berigt, houdende, dat, vermits de genoemde Regering het bedoelde bevel niet had teruggenomen, de mogendheden tegen het uitvaardigen van dergelijk bevel hebben geprotesteerd.

— Het voornaamste onderwerp der gesprekken in de diplomatieke kringen is het gebeurde bij gelegenheid van het diner, 't welk maandag jl. is gegeven door den graaf *von Kisseleff*, den russischen gezant, aan zijne ambtgenooten, leden van het corps-diplomatique, en 't welk ook is bijgewoond door graaf *Walewshi*, vergezeld door de heeren *de Belling* en *Benedetti*, de voornaamste afdeelingshoofden, verbonden aan de dienst van het ministerie van Buitenlandsche Zaken. Al de ambassadeurs waren aanwezig, met uitzondering van den pruissischen en den portugeschen. Het diner, 't welk volstrekt geen officieel karakter had, scheen te zullen afloopen zonder feestdronken, en niet weinig is men verbaasd geweest, toen de graaf *von Kisseleff* opstond en in zeer vriendschappelijke bewoordingen de gezondheid instelde van Keizer *Napoleon*, de Keizerin en den Keizerlijken Prins. Daarna heeft graaf *Walewski* gedronken op den Czaar, de Keizerin en de geheele russische Keizerlijke familie, waarop de graaf *von Kisseleff* met aandoening heeft bedankt, onder bijvoeging, dat nog voor den afloop van den maaltijd door den telegraaf de wenschen naar Petersburg zouden worden overgeseind, welke met zooveel hartelijkheid waren uitgebragt.

Het behoeft geene vermelding, dat dit feit aanleiding heeft moeten geven tot verbazing in eenen kring, in welken in den regel alles, wat in betrekking staat tot de etiquette, naauwkeurig vooraf wordt bepaald. Het is inmiddels geenszins de aandacht ontgaan, dat, na den afloop van het diner, lord *Cowley* en de baron *von Hubner* zich afgezonderd hebben gehouden: — dat zij zich alleen met elkander hebben onderhouden en te zamen zijn vertrokken. Men maakt de aanmerking, dat het den schijn had, alsof zij op dien maandag voor het eerst de overtuiging hadden erlangd der tusschen Frankrijk en Rusland bestaande *entente cordiale*, of hartelijke overeenstemming.

— Eerlang zullen de gedenkschriften van den hertog *Decazes* in het licht verschijnen. In de legitimistische kringen wordt de uitgaaf van dat werk met groote belangstelling te gemoet gezien, 't welk geene verwondering kan wekken, als men nagaat, dat meer dan 1200 onuitgegeven brieven, geschreven onder de regering van *Lodewijk XVIII*, in hetzelve zullen worden opgenomen, waardoor menige tot dus ver niet bekende bijzonderheid aan het licht zal worden gebragt.

— Zoo als is medegedeeld, heeft de Keizer dezer dagen de kerk van Saint-Dénis bezocht. Bij die gelegenheid heeft Z. M., naar men thans verzekert, de plaats aangewezen in de grafkelders, waar hij verlangt, dat het stoffelijk overblijfsel van *Napoleon I* zal worden bijgezet. Weldra zullen de werkzaamheden voor de inrigting van dien grafkelder een aanvang nemen.

— Hier meent men met zekerheid te weten, dat de oostenrijksche Regering meer en meer begint in te zien, dat de uitlegging, welke wordt gegeven aan het met Rome gesloten concordaat, haar verder zou kunnen brengen op den weg der inwilligingen aan de geestelijkheid, dan zij zou willen gaan. Zij zou uit dien hoofde er op bedacht zijn om maatregelen te nemen, opdat niet van lieverlede het burgerlijke element geheel zou worden gebragt onder den invloed en de magt der geestelijkheid. In de gegevene omstandigheden zou nogal eenige beteekenis moeten worden gehecht aan het gebeurde, ter zake van een regtsgeding tusschen echtgenooten, die echtscheiding verlangden. De geestelijkheid had volgehouden, in strijd met het gevoelen der burgelijke regtbank, dat zij alleen bevoegd was om te beslissen, aan welke der echtgenooten het kind, uit het huwelijk geboren, moest worden toevertrouwd. De minister, geroepen om dit vraagstuk uittemaken, dat zich verklaard voor de bevoegdheid der regtbank. Het ministeriële besluit was in de geheele oostenrijksche monarchie niet zonder bevreemding vernomen.

— De Keizer heeft, heden met Prins *Jerôme*, de vertrekken in oogenschouw genomen, welke voor Prins *Napoleon* en Prinses *Clotilde* in het Palais-royal worden in gereedheid gebragt. Men wil daaruit afleiden, dat de echt spoediger dan eerst is gemeld, zal worden voltrokken.

— Een telegram uit Turin houdt in, dat Prins *Napoleon* gisteren, met den Koning van Sardinie, in het park van Raconizi heeft gejaagd. — Heden heeft de Prins de veteranen van het voormalige keizerlijke groote leger in oogenschouw genomen. Zij waren ten getale van meer dan duizend, en deden de lucht weergalmen van de kreeten van *leve de Koning*, *leve de Keizer*, *leve de Alliantie*, *leve Italie.*

— In Marseille heeft men berigt uit Korfu, houdende, dat de heer *Gladstone* de afgevaardigden van de Jonische-eilanden bijeen heeft gebragt, en dat al deze lieden bij die gelegenheid den wensch hebben betuigd, dat, wat betreft deze eilanden, de tractaten van 1815 aan eene herziening mogten worden onderworpen, en de bedoelde eilanden met Griekenland mogten worden vereenigd; — en dat zij ongezind waren, om eenige der door den heer *Gladstone* voorgestelde wijzigingen der bestaande verordeningen in overweging te nemen, voor dat ten aanzien van dien wensch zou zijn beslist.

LONDEN, 19 Januarij ('s avonds).

De *Times* behelst heden eene staatkundige beschouwing, waarin dat blad de meening ontwikkelt, dat het voornaamste gevaar voor een europeschen oorlog voor het oogenblik als geweken beschouwd kan worden, maar dat, ofschoon de dreigende onweerswolk voorbijgedreven is, geenszins op duurzame kalmte en rust is staat te maken, nademaal de krachten, welke den vrede in Europa dreigen te verstoren, steeds bestaan en slechts tijdelijk onderdrukt zijn door het gewigt van de algemeene opinie. De schrijver doet opmerken, dat ook zelfs de magtige Keizer der Franschen thans is teruggedeinsd voor de kracht der openbare meening, die zich niet alleen in het buitenland, maar ook in Frankrijk zelf, zoo sterk tegen eene verstoring van den vrede verklaard heeft, en meent, dat deze verblijdende uitslag voor een groot deel aan de vastberadene houding en ernstige taal van het engelsche gouvernement en der organen van de openbare meening hier te lande is toeteschrijven.

„ Daardoor (dus vervolgt hij) heeft Oostenrijk eene ondersteuning bekomen, waarop het bezwaarlijk kon rekenen, en heeft Frankrijk een tegenstand ontmoet, dien deszelfs bestuurders voor onmogelijk hielden. Wij hopen, dat de eerstgenoemde dezer twee mogendheden de handelwijze van eene natie zal waardeeren, die afkeerig is van ultramontaansche alleenheersching; dat de Keizer van Oostenrijk zal inzien, dat een vrij volk een betere bondgenoot kan zijn dan een keizerlijke broeder, en dat hij, in de plaats van eene militaire onderdrukking, in zijne Staten het zachtmoedige gezag zal trachten te herstellen, hetwelk het oude duitsche Rijk onderscheidde.

„ Wat de bevolking van Frankrijk betreft, wij wenschen haar geluk met het helder oordeel, waardoor zij heeft ingezien, dat haar belang in dit geval geheel strookte met hetgeen de regtvaardigheid eischte. Het heeft niet ontbroken aan stemmen, die haar verkondigden, dat Engeland door den indischen oorlog te zeer was uitgeput om aan tegenstand tegen de plannen van Frankrijk te kunnen denken, en dat, indien soms H.r M.s gouvernement mogt willen tusschenbeiden komen, de engelsche liberalen elke anti-italiaansche staatkunde zouden weten te verijdelen.

„ Om Frankrijks wille en het allermeest uit aanmerking van het belang van Italie, verheugen wij ons, dat het gezond verstand van het menschdom in deze crisis de bovenhand heeft behouden. De zoo roekeloos verwekte oorlog zou misschien in den tijd van zes maanden eene vereeniging tegen Frankrijk hebben doen ontstaan, even geducht als die van 1815. Italie zou in elk geval niets anders verkregen hebben dan eene verwisseling van bestuurders, — een franschen, in de plaats van een oostenrijkschen meester.

„ Thans, meenen wij, bestaat er geen gevaar dan van den kant der dwaasheid van de Sardiniers, die, na langen tijd een leger op de been te hebben gehouden, hetwelk de krachten van hun Rijk verre te boven gaat, gemeend hebben, dat een oorlog hun het middel zou verschaffen

om de financiële moeijelijkheden te ontgaan, waardoor zij anders bedreigd worden. Tenzij zij, als in wanhoop, den vrede verbreken, meenen wij, dat het gevaar voor het tegenwoordige voorbij is."

In een door de *Times* medegedeelden bijzonderen brief uit Milaan van 16 Januarij wordt verzekerd, dat de verspreide geruchten omtrent woelingen, die daar zouden hebben plaats gehad, zeer verre overdreven zijn, en dat de botsingen, die tusschen de oostenrijksche militairen en de burgers zouden hebben plaats gehad, zich bepalen tot een enkel zeer weinig beduidend voorval. Om hun misnoegen over het oostenrijksche bestuur aan den dag te leggen, en hetzelve te benadeelen door vermindering der opbrengst van de belasting op den tabak (waarvan dat bestuur het monopolie heeft), rooken de Milanezen weinig of niet in het openbaar, — maar des te meer binnenshuis. „Naar alles wat ik verneem (dus leest men verder in dezen brief) is het nu mijne overtuiging, dat er volstrekt geen vooruitzigt is op een opstand in Milaan. Wat de kleinere steden en het platteland in Lombardije betreft, daar heerscht ongetwijfeld veel misnoegen, vooral wegens de conscriptie; maar daar is niet te vreezen voor eene ernstige beweging, zoolang de hoofdstad rustig blijft, en Milaan is nooit rustiger geweest dan thans. — Indien, zoo als sommigen hopen en anderen vreezen, Frankrijk met Oostenrijk twist zoekt en het tot een oorlog laat komen, zal Piemont zich in den strijd mengen, en zijn hier revolutionaire woelingen te verwachten; maar indien Keizer *Napoleon* den vrede wil bewaren, en zijne geschillen met het oostenrijksche gouvernement in der minne vereffend worden, zal Piemont zich rustig houden, en zal Lombardije zich blijven onderwerpen."

— Uit Parijs wordt aan de *Times* geschreven, dat het aanstaande huwelijk van Prins *Napoleon* met de sardinische Prinses voornamelijk het werk is van het russische Hof.

— De heden te Southampton aangebragte west-indische berigten, loopende tot 1 Januarij van St. Thomas, melden, dat de toestand der gezondheid op de eilanden ongemeen gunstig was, en de suiker-oogst zeer veel beloofde. — De geschillen tusschen Ecuador en Peru zouden denkelijk in der minne vereffend worden.

— De 15 personen, die nog te Belfast in hechtenis waren, ter zake van deelneming aan een geheim genootschap, zullen voor het hof van assises moeten teregtstaan, maar zijn voorshands onder borgtogt in vrijheid gesteld.

— De beurs was heden in 't begin willig; later ging de prijs der 3 pc. gecons. terug tot 95¾, 96.

BRUSSEL, 20 Januarij.

In het te Parijs uitkomende ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* leest men een betoog over den toestand van het katholicismus in Belgie, waaruit zou moeten worden afgeleid, dat de invloed van hetzelve nog dagelijks vermindert. Terwijl sommige hier te lande uitkomende clericale organen verbroedering met het liberalismus prediken, en volhouden, dat, even als in 1848, thans ook nog eene toenadering en aaneensluiting mogelijk is der beide groote partijen, die, vereenigd, in het jaar 1831, Belgie hebben geconstitueerd en gevestigd, wordt in de *Univers* uiteengezet, dat die bladen zich ten eenmale bedriegen, en geheel uit het oog verliezen, dat er een zeer groot verschil is tusschen 1859 en 1848, toen de constitutie nog ongeschonden was, het revolutionaire net nog niet over het geheele land was uitgespreid door het stelsel der clubs, — de gemoederen nog niet waren bedorven door de ongodsdienstige propaganda, en de democratie nog verborgen was achter de liberale bewegingen. In 1848 had men de ondervinding nog niet opgedaan der „glorierijke meidagen", der manifesten van de linkerzijde, der oorlogs-verklaringen, door middel van een adres-vanantwoord. — Daarop wordt de tegenwoordige toestand van Belgie dus omschreven in de *Univers*:

„De constitutie is geschonden door het oproer in de straten en in de gemeenten, onder de toejuiching van het liberalismus; de Kroon is verantwoordelijk gesteld, zonder noodzaak, zonder vrucht; de hartstogten, tot waanzin ontbrand, hebben het land geschokt tot op zijne hechtste godsdienstige grondslagen; de revolutionaire democratie dringt de mannen harer kenze op aan de kiezers-vereenigingen; de clubs doen onder hare onteerende roeden bukken de hooghartigste hoofden van het ministerie *der krachtigen in den lande*; het schandaal der lijkplegtigheden van de verantwoordelijke zamenwerking (*le solidarisme*) is vertoond geworden op de publieke pleinen en is hier tot de wolken verheven door de sprekers van het oude liberalismus, ginds geëscorteerd door de hoogleeraren van den Staat; de eerbied voor den priester, de voornaamste grondslag van den eerbied voor alle gezag, is met een jammerlijken goeden uitslag ondermijnd; van de tribune is de stem uitgegaan, mitsgaders het oproerige manifest, geteekend door de zich noemende gematigde liberalen, waarbij de Kerk in de oogen van het publiek hatelijk is gemaakt en gebrandmerkt; de katholieke partij is gesleurd op de horde der boosdoeners, en beschuldigd van het schandelijkste verraad tegen het land en tegen haren eed."

Daarop wordt in de *Univers* uiteengezet, dat in dien toestand vereeniging onmogelijk is. Volgens dat blad kan het niet te dikwerf worden herhaald, dat de geest en hoofdrigting van het liberalismus bestaat in haat van het gezag; — dat het liberalismus nooit te goeder trouw met het katholicismus gemeene zaak maakt. Het liberalismus beoogt slechts het gezag voor zich, en zal dat nooit met eenig ander element deelen. De demagoog kan somwijlen de mededinger zijn van den liberaal, maar de katholiek is altijd zijn vijand. Daaruit vloeit voort, naar luid van *l'Univers*, dat de vereeniging alleen dan mogelijk is, zoodra de katholieken nederig, als beschermelingen, willen buigen voor hunne heeren en overwinnaars.

Ten slotte wordt in de *Univers* aangemerkt, dat hier te lande nog katholieken worden gevonden, die staat meenen te kunnen maken op den bijval der bevolking ten platten lande voor de aanstaande verkiezing, maar dat deze trouwhartige, doch niet ver ziende vaderlanders zich bitter bedrogen zullen vinden, vermits door de organisatie der kiezers-clubs, in verband met de keus van burgemeesters en schepenen, het liberalismus onder de menigte buiten de steden meer en meer wortelen begint te schieten. In de gemeente-besturen, zooals de *Univers* zich uitdrukt, verdringen elkander thans *de onafhankelijken*, die, uit haat voor den priester, elk oogenblik gereed staan om optetreden als demagogen.

— De Koning is, vergezeld door den graaf *van Vlaanderen*, naar zijn kasteel der Ardennes vertrokken. Zij worden in den loop der aanstaande week hier teruggewacht.

's GRAVENHAGE, 21 Januarij.

Bij Z. M. besluiten van 19 Jan. zijn benoemd: tot raadsheer in het prov. geregtshof in Drenthe, mr. *S. A. Haverkamp*, thans subst.-off. van just. bij de arr.-regtbank te Zwolle; en tot substituut-officier van justitie bij de arr.-regtbank te Zwolle, mr. *J. W. J.* baron *de Vos van Steenwijk*, thans subst.-off. van just. bij de arr.-regtbank te Almelo.

— Bij 's Konings besluit van 7 Jan. is aan den oost-indischen ambtenaar *M. A. J. Gaillard*, laatstelijk resident van Japara, thans met verlof in Nederland, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen.

HAARLEM, 21 Januarij.

Men meldt, dat Z. M. de Koning Koning van Napels, welke, volgens telegrafische te Weenen ontvangen berigten, eenige dagen geleden, ongesteld moet zijn geworden, gisteren is overleden.

De overleden Koning had ter naauwernood zijn 49ste jaar bereikt. Hij heeft zich steeds willen voordoen als een gemoedelijke handhaver van regt en geregtigheid, maar was een verklaarde voorstander van de alleenheersching en een onverbiddelijke vijand van de staatkundige beginselen, die, bij den ommekeer van 1789, in 't leven zijn geroepen; — beginselen, welke hij van het oogenblik, dat hij zich daartoe krachtig genoeg gevoelde, met eene soms zeer overdrevene gestrengheid heeft bestreden. Zijn opvolger is zijn oudste zoon, *Francisco*, geboren in 1836 uit het eerste huwelijk met eene sardinische Prinses.

— Het stoomschip *Fulton* heeft berigten uit Nieuw-York van den 8sten Januarij aangebragt. De prijzen van de katoen waren onveranderd, die der overige handelsvoorwerpen flaauwer.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 21 Januarij. Den 20sten dezer in Texel binnengekomen: *Johanna Christina*, ter Wissen, Suriname; *Maria Johanna*, Geerling, Nickerie, l. v. Queenstown; *Isabella*, Fidey, Odessa; *Frithiof*, Petersen, Galatz, l. v. Falmouth; *Elise*, Tross, Valencia; *Emma*, Hall en de stoomb. *Lion*, beide van Londen; *Jansje*, Majer, Middlesbro; en uitgezeild: de stoomb. *Kroonprinses Louise*, Alexandria; *Perceverance*, Cummings, Londen; *Georgina*, Mawer, Boston; *Hopewell*, Pearson, Newcastle. Wind z. w.

Den 20sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Eliza*, de Boer, Cefalonia, l. v. Malta; *Berendina Hugues*, Bekkering, Aberdeen; de stoomb. *Zingari*, Hartlepool. Niets uitgezeild. Wind z. w.

Den 3den Nov. van Arica uitgezeild: *Cornelia*, Hazewinkel Muntendam, Triest.

Den 3den dezer van Livorno uitgezeild: *Antje Haverbult*, van Heuvelen, Londen.

Den 15den dezer te Genua binnengekomen: de stoomb. *Rhône*, Rott.

Den 15den dezer te Nantes binnengekomen: *Coert Cornelius*, Klontje, Stokholm; *Diana*, Fijn, Stettin; 16 dito *Marie Mathilde*, Dejoie, Rotterdam; en uitgezeild: *Jantje Wilkens*, Hotze, Liverpool.

Den 15den dezer van St. Nazaire uitgezeild: *Herman Albert*, Potjewijd, Liverpool.

Den 18den dezer te Dartmouth binnengekomen: *Bernardina*, Brouwer, Amsterdam naar Valparaiso.

Den 17den dezer te Falmouth binnengekomen: *Mathilda Barbara*, Kat, Amsterdam naar Genua.

ROTTERDAM, 19 Januarij. Het schip *de Hoop*, kapt. Soet, van Messina naar Vlaardingen, is met schade te Malta binnengeloopen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der [illegible]

21 Januarij [illegible] 4½ ure.

	van	tot	gebl.
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	107	⅛	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—
W. Schuld 2½ "	64¾	⅞	64 13/16
" 3 "	77⅜	½	—
" 4 "	98 15/16	99 1/16	99
Amort. Sd. 3 "	94	⅛	—
Handl. Ms. 4½ "	—	—	—
O. I. Leen. 4 "	98⅝	—	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ "	101	—	—
M. Weldd. 4 "	—	—	—
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—
" Rots. 2½ "	53	—	—
FRANKRIJK.			
Certif. . . . . 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. . . . . 1½ p	30¼	⅜	30 5/16
" . . . . 3 "	45¼	—	—
" Bin. 3 "	41	1/16	—
Am.-Schuld	—	—	—
Bew. Coup.	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig. . . . . 3 p	47	1/16	—
" 1856. 3 "	45 15/16	46	—
" Uitgest. . .	—	—	—
RUSLAND.			
Hope & Co. 5 p	105⅜	½	—
" 5 "	103⅜	—	—
Certif. Obl. 5 "	91⅝	¾	—
" " 4 "	—	—	—
" *Stglts* 4 "	87	⅛	—
" N. 4 "	—	—	—
" 54 5 "	98¾	99	98¾
" 55. 5 "	102¼	⅝	102½
" Hamb. 5 "	—	—	—
" Lond. 5 "	—	—	—
" " 4½ "	98¼	—	—
Insch. . 5 "	—	—	—
Cert. . 6 "	68¾	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. f	—	—	—
Oblig. . . . . 4 p	82 1/16	⅛	—
PRUISSEN.			
Oblig. . . . . 4½ p	—	—	—
Aand. 54. 3½ "	—	—	—

	van	tot	gebl.
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	79¼	—	—
" " 4 "	—	—	—
" Met. 5 "	73 1/16	¼	73⅛
" r. Amst. 5 "	83	⅜	83 3/16
" Nat. 5 "	74 9/16	¾	74 9/16
" 54. 2½ "	37⅛	5/16	37⅛
Wener Bank f	1088	1090	—
" . . "	385	—	—
" 4 p	329	330	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	—
" Rots. 5 "	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" 3 "	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	100	1/16	—
" 39. 5 "	—	—	—
" 43. 5 "	99⅝	—	—
" 52. 4½ "	—	—	—
SARDINIE.			
. . . . 5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
" Parijs. .	77	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	16	⅞	—
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 4½ p	41	—	—
" Uitg. 2½ "	—	—	—
GRENADA.			
Oblig. . . . . 3½ "	19 1/16	⅛	—
" Uitg. . .	5 11/16	—	—
MEXICO.			
Oblig. . . . . 3 p	18 15/16	19 1/16	19
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope* f	—	—	—
" Lt. B.	830	—	—
" *Rots.* 6 "	—	—	—
Am. Bankact.	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
" Obl. C. R. 7 "	82¾	83	82¾
Louisiana 5 p	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 p.	5½	—	—

Russische spoorw. *f* 76; dito volgefourn. 237½ à 239, deto Hypotheek 91¼. Beijersche spoorw. 49¼. Frans. Oostenr. spoorweg oblig bij *Hope en Comp.* 129. Brazilie geldl. 1858 *f* 91 15/16. De 5 pc. Metall. div. dat 72⅝. — Beleening 3. Prolongatie 3. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

J. BRASKAMP, *waarnemend President.* — IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

De prijzen waren, met niet zeer levendigen handel, op de vorige hoogte; alleen waren de oostenrijksche fondsen iets minder gewild.

WEENEN, 21 Januarij. De 5 pc. metall. 81.50.

LONDEN, 21 Januarij. De 3 pc. gecons. resc. 95⅝ à ¾.

PARIJS, 21 Januarij. De 3 pc. renten 69 fr. 10. Spanje 3 pc. 41.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 21sten Januarij 1859.

Petersburg 3/m. *f* 176. *Porto* 3/m. *f* 41. *Lisbon* 3/m. *f* 41. *Hamburg* 2/m *f* 35⅛; idem zigt *f* 35⅜. *Londen* 2/m *f* 11,67½, idem zigt *f* 11,75, alles geld. Disconto 3 pc.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 21 Januarij. Granen zonder notering. — *Koolzaad*, voorjaar onveranderd; najaar *f* 3 hooger; op 9 vat. p. April *f* 447, Oct. *f* 414. — *Lijnzaad* 109, 110 ℔ Odessa *f* 320; 111 ℔ Calcutta 345.

AMSTERDAM, 21 Januarij. *Raapolie* dadelijk wel zoo aangenaam op zes weken *f* 43¼; vliegend *f* 42; op levering willig; p° Mei *f* 40¾, *f* 40½, *f* 41, *f* 41¼ à *f* 41; najaar *f* 38¾, *f* 38½ à *f* 39. *Lijnolie* op zes weken *f* 31¼; vliegend *f* 30; p° Maart *f* 30¼ à *f* 30½; p° April *f* 30½ à *f* 30¾; p° Mei *f* 30¾ à *f* 31; najaar *f* 31½ à *f* 31¾. *Hennepolie* op zes weken *f* [illegible]¼.

DORDRECHT, 20 Januarij. *Tarwe*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 8,20 à *f* 8,80; n. dito *f* 7 à *f* 7,80; zomer dito *f* 6,20 à *f* 7. *Rogge*, n. Zeeuws. en Inl. *f* 5,50 à *f* 5,80. *Gerst*, n. Zeeuws. en Vlaams. winter *f* 4,40 à *f* 4,70; dito zomer *f* 4 à *f* 4,60. *Spelt* *f* 4 à *f* 4,40. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,20 à *f* 3; dikke dito *f* 3,80 à *f* 4,80. *Boekweit*, kl. Brab. n. *f* 175 à *f* 180. *Paardenboonen* n. *f* 6,30 à *f* 7,30; duiven dito *f* 7,50 à *f* 8; bruine dito n. *f* 10 à *f* 11; witte dito *f* 10 à *f* 11. *Blaauwe erwten* n. *f* 8,50 à *f* 12; witte dito *f* 8,50 à *f* 9. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 14 à *f* 14,40; dito n. *f* 12,60 à *f* 14. *Kanariezaad* *f* 11 à *f* 12. *Hennepzaad* *f* 190.

Nieuwe Zeeuws., Vlaams. en Overm. *tarwe* tot vorige prijzen redelijk wel opgeruimd; voor enkele puike partijen jar. is 10 cts. meer besteed. *Rogge* slap en 20 cts. minder te noteren. *Gerst* als voren, evenwel gemakkelijk te koopen. *Haver* ruim prijshoudend. *Boekweit* bij gerieven gedaan; Noord-Brab. à *f* 180 en Limb. à *f* 175. *Paardenboonen* minder begeerd en 20 cts. lager aanteekenken; witte en bruine dito, benevens *erwten* tot de genoteerde prijzen aan benoodigde verkocht. *Koolzaad* met beperkten handel; jarig £ 1 lager, dewijl nieuw tot vorige weekprijzen te noteren is. *Kanariezaad* bijna zonder omgang, prijzen als voren. In *lijnzaad* was redelijken handel; er is gedaan 112 p. Marianopel à *f* 340; 115 p. Odessa à *f* 345 en 111 p. Catania à *f* 375. *Hennepzaad* à *f* 190 geveild.

237ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

12de Lijst. N°. 3146, een prijs van *f* 1000.

TEEKEN-COLLEGIE

KUNST ZIJ ONS DOEL.

KUNSTBESCHOUWING voor de *Leden* met hunne *Dames*, op Woensdag den 26sten Januarij a. s., in de Concertzaal, alhier.

Nieuwe Schouwburg te Haarlem in de St. Jansstraat.

De Koninklijke Hollandsche Tooneelisten onder directie van BREEDÉ & VALOIS, zullen eene Voorstelling geven, op Woensdag 26 Januarij 1859, met medewerking van den Heer *Driessens.*

*** Ondertrouwd:
VEENENDAAL, J. VAN GOLVERDINGE,
den 18den Januarij 1859. van *'s Gravenhage*, en
E. VAN ZOEST.

*** Ondertrouwd:
UTRECHT, A. J. COSIJN,
20 Januarij 1859. Luitenant ter zee 2e klasse, en
Jonkvrouwe A. M. C. M. DE ROTTE.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd bij volmagt:
JACOB LUCRETIUS FRANSEN VAN DE PUTTE,
van *Tamanan*, Residentie *Bezoekie*, en
LUCRÈCE MARIE IHLE.
AMSTERDAM, den 20sten Januarij 1859.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
AMSTERDAM, G. FIKENSCHER,
20 Januarij 1859. Wedr. van *A. H. Muller*, met
A. G. VAN EPEN.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
JB. SCHRIEKEN SR,
Weduwnaar van *Jannetje Booi*, en
AE. DISSEL,
Weduwe van *Pieter Jongerling Rz.*
ZIJPE, 19 Januarij 1859.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *JOHANNA HENDRIKA VAN SCHUPPEN*, geliefde Echtgenoot van F. J. SPRUYT,
Geneesheer.
INGEN, den 17den Januarij 1859.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van *twee* ZOONS, waarvan de een levenloos, mijne geliefde Echtgenoot *A. DE GOEJE.* G. P. NIJHOFF.
ENKHUIZEN, 18 Januarij 1859.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een welgeschapenen ZOON en DOCHTER *A. G. BEINS*, Echtgenoote van
ZUTPHEN, J. A. WILLEMSEN,
19 Januarij 1859. Boekhandelaar.

*** Bevallen van eene DOCHTER *W. C. KETS*, geliefde Echtgenoot van J. W. U. AVELINGH.
VELP, 19 Januarij 1859.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *H. VAN DEN BROEK — SCHINKEL.*
DORDRECHT, 19 Januarij 1859.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *J. C. E. MODDERMAN — ENDTZ.*
'sGRAVENHAGE, 19 Januarij 1859.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *S. A. L. WOLLDORFF*, geliefde Echtgenoote van P. SCHELTEMA.
AMSTERDAM, 19 Januarij 1859.

*** Het heeft den Almagtige behaagt, mijnen geliefden Echtgenoot D. VAN OS, tot zich te nemen, in den ouderdom van 63 jaren. Eene korte doch hevige ziekte, maakte een einde, aan zijn voor ons zoo dierbaar leven. Wat ik en mijne Kinderen verlies, kunnen allen beseffen, die hem gekend hebben. Ons vast vertrouwen, dat hij in betere gewesten is overgegaan, doet ons in Zijnen wil berusten. M. KEERS,
NIEUW LOOSDRECHT, Wed. *D. van Os.*
15 Januarij 1859.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid ons eenig DOCHTERTJE, anderhalf jaar oud. C. BUYN.
PURMERENDE, W. J. G. BUYN,
19 Januarij 1859. geb. BUYN.

*** Op den 15den Januarij 1859, is te ZEYST overleden de Hoog-Wel-Geboren Heer W. F. L. Baron RENGERS, Kamerheer des Konings en Staatsraad in buitengewone dienst, Oud-Gouverneur der Provincie *Groningen*, Kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Groot-Officier van de Orde der Eikenkroon van *Luxemburg.*

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijne geliefde Moeder, Mejufvrouw ADRIANA JOHANNA WEYMAN, Weduwe van wijlen den Heer *Johannis Koot*, in den ouderdom van ruim 62 jaren, diep betreurd door mij en hare verdere betrekkingen.
GOUDA, 15 Januarij 1859. A. KOOT Jz.
NB. De zaken zullen door den ondergeteekende op denzelfden voet en op dezelfde firma van de Wed. J. KOOT EN ZOON worden voortgezet.

*** Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid ter zijner en ons beider Kinderen diepe droefheid, mijne geliefde Echtgenoot CORNELES VISSER Cz., in den ouderdom van ruim 51 jaren, al wie den overledene in zijne huisselijke en maatschappelijke betrekking gekend hebben zullen gaarne in mijne regtmatige droefheid deelen.
PURMER, A. SCHERINGA,
15 Januarij 1859. Wed. *C. Visser Cz.*

*** 'sHERTOGENBOSCH, 17 Januarij 1859. Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Echtgenoot SUZANNA MARGARETHA KROL, in den ouderdom van 52 jaren.
H. N. BALSEM.

*** **I PETR. I vs. 8 en 9.**

Tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, overleed heden, mijne geliefde jongste Dochter ALIDA, na een langdurig doch geduldig lijden, in den ouderdom van ruim 29 jaren.
Haar geloof, liefde en blijdschap in den Heer Jezus, zijn ons eene sterke verstrooting. Wede. H. DONKER.
ALMKERK, den 17den Januarij 1859.

*** Op den 17den Januarij 1859, overleed te 's GRAVENHAGE, in den ouderdom van 66 jaren, de Wel-Edele Heer F. JÄGER, in leven oud Oost-Indisch Ambtenaar.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Heer HENDRIK VAN GELDER, in leven Mr. Metselaar en Steenkooper, in den ouderdom van ruim 63 jaren, diep betreurd door zijne Kinderen, Behuwd- en Klein-Kinderen. Eene kortstondige doch hevige ongesteldheid maakte een einde aan zijn voor ons zoo nuttig leven. Met een bloedend hart staren wij den dierbaren Overledene na, doch hopen Gode te zwijgen in Zijnen altijd wijzen wil. G. H. VAN GELDER,
AMSTERDAM, *uit aller naam.*
17 Januarij 1859.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving, zoowel binnen als buiten deze Stad.

*** Nog treurende over het verlies van mijnen oudsten Zoon HENDRIK, welke voor 1½ jaar op eene noodlottige wijze is overleden, trof mij heden weder eenen gevoeligen slag daar het den Heere behaagde mijnen geliefden Echtgenoot JACOB BUYKES, in leven Koopvaardij-Kapitein, voorzien van de H. S. in den ouderdom van 43 jaren van mijne zijde weg te nemen; diep bedroefd staar ik met mijne 5 Kinderen en wederzijdsche Betrekkingen het treurig overschot van mijnen dierbare in stillen weemoed na.
TEXEL, A. HOOGHEID,
18 Januarij 1859. Wed. *J. Buykes.*
Algemeene kennisgeving.

*** Weder behaagde het den Heer van leven en dood van onze zijde weg te nemen ons geliefd Dochtertje NEELTJE, in den jeugdigen leeftijd van ruim 15 maanden.
AVENHORN, PIETER VAN AMMERS.
18 Januarij 1859. MAARTJE VLUG.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot, LENA VAN REES, in den ouderdom van 81 jaren, na eene Echtvereeniging van ruim 60 jaren. J. SCHRAM Az.
SLIEDRECHT, 19 Januarij 1859.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Mijne dierbare Echtgenoote, ANNA MARGARETHA VAN GENDT DE LEEUW, werd heden, in den ouderdom van bijna 59 jaren, na een' hoogst gelukkigen echt van 31 jaren, aan de gevolgen eener kortstondige ziekte, van mijne zijde door den dood weggenomen.
HARDINXVELD, C. B. WISBOOM.
den 19den Januarij 1859.

*** Voor de zoo veelvuldige bewijzen van deelneming en belangstelling bij het overlijden van onzen hartelijk geliefden Vader den Heere H. W. C. RITTERSHAUSEN, betuigen wij hiermede onzen innigsten dank.
W. C. L. RITTERSHAUSEN,
Uit aller naam.
WEESPER-CARSPEL, 18 Januarij 1859.

KIESDISTRICT GORINCHEM.

Vele Kiezers bevelen bij de stemming op Dingsdag 25 Januarij tot Lid voor de Tweede-Kamer aan:

Mr. A. J. KORTEWEG,

Advokaat te 's Hertogenbosch.

Zij doen dit met vertrouwen, op grond, dat door elk nadenkend Kiezer, *kunde*, *regtschapenheid* en *onafhankelijkheid*, welke door niemand in hem worden betwijfeld, als de beste waarborgen voor een volksvertegenwoordiger worden beschouwd.

***

KIESDISTRICT GORINCHEM.

Eenige zeer weinige Kiezers uit Gorinchem, hebben met zooveel nadruk aanbevolen den Heer **GROEN VAN PRINSTERER**, doch verzweeg de meesten der Kiezers zijn in het geheel niet met die aanbeveling ingenomen. Immers reeds tweemalen is die Afgevaardigde er uit geloopen, als het op zijn stelsel aankwam.

Bovendien heeft de ondervinding geleerd dat hij steeds is om af te breken, doch, volgens eigene verklaring, vermeent dat opbouwen niet op zijnen weg ligt.

Nederland en Oranje! Eene schoone leus voor een Kieskollegie, zoodat Kollegie bestaat.

Het ware beter, dat hij, die namens dat Kollegie aanbeveelt, zich met al zijne trawanten onder eene korenmaat verborg en daarop tot leuze schreef:

Schoenmakers, houdt u bij uw leest!

De zoogenaamde politiek regtzinnigen gehoorzamen echter aan hunnen generaal, even als zij, die tot stelregel hebben:

Het doel heiligt de middelen!

GEEN DOMPER.

*** **BEKENDMAKING.**

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie FRIESLAND brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat ingevolge vroegere aankondiging op heden bij Heeren Gedeputeerde Staten heeft plaats gehad de **tweede uitloting** van VIER AANDEELEN in de Geldleening van *f* 190,000, tot medebestrijding der kosten van de verbetering van het [illegible] ter aflossing van een Kapitaal van *f* [illegible] gelegenheid zijn uitgeloot de N°s [illegible] welke betaalbaar zullen zijn op den [illegible] December 1859, ten Kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden.

Leeuwarden [illegible] 1859.

De Commissaris des Konings voornoemd,
[illegible] VAN PANHUYS.

*** Bij acte van den 11den Januarij 1859, voor den E. A. Heer Kantonregter te Zaandam verleden, daarna geregistreerd, is door Mejufvr. G. DEKKER, Wed. den Heer *M. van Orden*, wonende te Zaandam, aan haren Zoon DIRK VAN ORDEN, **handligting** verleend, tot het drijven van den Handel in Gezaagde en Ongezaagde Houtwaren, en al de regten bij Art. 484, van het Burgerlijk Wetboek bepaald.

Geschiedende deze aankondiging ingevolge de Wet.

*** Allen, die iets te vorderen hebben, van of verschuldigd zijn, aan de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van THIERRY, ook genaamd geweest THEODORUS STEVENS, in leven Broodbakker te Haarlem, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, ten Kantore van den Notaris C. J. MERENS, in de Groote Houtstraat te Haarlem, N°. 601, vóór den 17den Februarij aanstaande.

*** Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen den Heer H. P. BROEDELET, in leven Super Carga voor het Handelshuis H. VAN RIJCKEVORSEL te Rotterdam, en overleden den 24sten October 1858 te Wijdah (Westkust van Afrika), worden verzocht hiervan opgave te doen, vóór of op den eersten April 1859, aan de ondergeteekenden.
W. P. A. LE JEUNE,
H. J. BUTER,
Curatoren.

*** **à 45 GULDEN PER KWARTAAL,**

kunnen er nog EEN à TWEE KOSTLEERLINGEN op een bloeijend Instituut geplaatst worden, alwaar de Jonge Lieden voor de Militaire Academie, de Marine, de Academie te Delft, de Telegraphie, den Handel enz., worden opgeleid. Adres met *franco* Brieven onder Letter N, aan den Boekh. J. J. VAN UIJE, te Doesborgh.

*** Aan een Instituut verlangt men, om zoodra mogelijk in dienst te treden: Een SECONDANT, geëxamineerd voor de Engelsche en Duitsche Taal. Boven de gewone verpleging is het Salaris *f* 350 's jaars. Adres met *franco* Brieven onder Letter B, aan de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda.

*** Een geëxamineerd APOTHEKER van de P. G., zag zich gaarne geplaatst in een Chemisch Laboratorium of Fabriek, of in eene Apotheek met eenig vooruitzigt.
Brieven *franco*, onder Letter Z., bij den Boekhandelaar P. K. BRAAT, te Dordrecht.

*** **REGISTRATIE.**

Een *Jong Mensch*, oud 21 jaren, P. G., gedurende eenige jaren als Volontair op diverse Kantoren van Registratie werkzaam geweest, eene flinke hand schrijvende en goede getuigschriften kunnende produceren, zag zich gaarne als GESALARIEERD KLERK geplaatst bij een Ontvanger der Registratie of Notaris.

Adres: Letter X., bij den Boekhandelaar C. E. CHIVAT, te Zierikzee.

REGISTRATIE.

Op een Registratie-Kantoor verlangt men één of twee **VOLONTAIRS**, welke de Ontvanger, tevens Doctor in de Regten, zich voortselt in het Theoretisch gedeelte van het vak te onderwijzen. *Franco* Brieven, onder de Letters I. P., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** **H. H. NOTARISSEN.**

Een Candidaat-Notaris die wegens kunde en moraliteit de meest voldoende getuigschriften kan produceren, zag zich gaarne tegen 1° Mei a. s. of vroeger, als **1e KLERK** op een voornaam Notaris-Kantoor geplaatst. H. H. Notarissen hierop reflecterende, gelieven zich met *franco* Brieven, onder de Letters D. N., te adresseren aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** **ADVERTENTIE.**

Een Gehuwd Predikant, wiens standplaats gelegen is in de nabijheid van een Station van den Hollandschen Spoorweg, vraagt ter verzorging gelijktijdig met zijne eigen kinderen, een **MOEDERLOOS KINDJE** of **WEES** uit den fatsoenlijken stand, niet beneden de 2 jaren oud. Nadere informatiën zijn te bekomen met *franco* ondertekende Brieven, onder Letters A. K., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Ter opleiding voor het Notarisambt is er gelegenheid op een druk Plattelands Notaris-Kantoor in Overijssel voor een JONG MENSCH, niet beneden de 18 jaren oud, P. G. Met eigenhandig geschreven Brieven vervoege men zich om informatien bij de ERVEN J. J. TIJL, Boekhandelaren te Zwolle, *franco*, Letters S. J.

LET WEL!

Er wordt gevraagd op een *Steenfabriek* in de Provincie Gelderland, een PERSOON van de P. Godsd., tusschen de 30 en 40 jaren, niet onervaren in het Boekhouden, en goed bekend met het in- en verkoopen van Rundvee, alleen diegene welke voldoende bewijzen van stipte eerlijkheid en goed zedelijk gedrag kunnen overleggen zullen in aanmerking komen. De belooning zal zijn naar gelang van bekwaamheden. Brieven *franco* onder Letters A. R., bij den Boekhandelaar J. BRINKGREVE, te Deventer.

*** Tegen den eersten Mei aanstaande, wordt gevraagd een KASTELEIN in de Societeit *Concordia*, te Amersfoort. Zij die op deze betrekking wenschen te dingen, gelieven zich met *franco* Brieven te adresseren aan de Directeuren der voornoemde *Societeit*, bij wien nadere inlichtingen te verkrijgen zijn.

*** Voor eene Dag- en Kostschool worden gevraagd: een EERSTE en een TWEEDE SECONDANT. Het Salaris boven de gewone verpleging bedraagt naar bekwaamheid *f* 500 en *f* 200 à *f* 300. Adres *franco* onder de Letters H. S., aan de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda.

*** Een Burger JONGEN bekend met het recepteren, zou gaarne geplaatst zijn in eene Apotheek of bij een plattelands Heelmeester, tegen genot van Kost en Inwoning. Brieven *franco* onder Letter G., bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers Hartenstraat te Amsterdam.

OFFICIEREN.

Wie genegen is naar Indië te vertrekken, wordt eene **ruiling** aangeboden. Brieven *franco*, onder Letters G. M., bij de Boekhandelaren Wed. BORLEFFS & TEN HAVE, Water bij de Kapelsteeg L. 169, te Amsterdam.

*** Een ongehuwd GRUTTERS-KNECHT van goede getuigschriften, zoo van bekwaamheid als goed gedrag voorzien, door Militie zaken buiten betrekking geraakt zijnde, wenschte zoo spoedig mogelijk weder een geschikte Dienst te hebben. Reflecterenden gelieven zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Letters F. A., bij Mej. de Wed. J. HOOGVORST, te Alkmaar.

KOETSIER.

Iemand van de P. G., tusschen de 20 en 30 jaren oud, wenschte zich tegen primo Mei a. s. als KOETSIER geplaatst te zien. Hij is nog als zoodanig werkzaam en in staat de beste getuigenissen te produceren. Adres met *franco* Brieven onder Lett. R., bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL, te Leiden.

Huwelijks-Aanvraag.

Eene fatsoenlijke *Dame*, P. G., omstreeks 34 jaren oud, tot nu toe van den teederen band des Huwelijks verstoken, doch te beschikken hebbende, over een kapitaal van p.m. **f 30,000**, wenscht langs dezen, thans meer en meer gebruikelijken weg, in kennis te komen met een' JONG MAN, van goed uiterlijk en aangename manieren, om na wederzijdsch goedvinden een wettig Huwelijk aan te gaan. Brieven *franco*, onder Lett. S. L., aan den Muzijkhandelaar JOHS. STRAATMAN te Leiden, terwijl men van de *stiptste* geheimhouding kan verzekerd zijn.

*** Eene JUFVROUW van de P. G., welke verscheidene jaren in het Modevak is werkzaam geweest, wenschte gaarne weder in dergelijke betrekking geplaatst te worden, kunnende de beste getuigschriften van gedrag zoowel als van bekwaamheden produceren. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters G. Z., bij den Boekhandelaar J. H. ZITMAN, te Leyden.

*** Met 1°. Februarij wordt verlangd, eene geschikte KINDERMEID van de P. G., van middelbaren leeftijd en van goede getuigschriften voorzien, voornamelijk ter oppassing van een eenjarig Kind. Adres bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON te 's Gravenhage, onder de Lett. V. S.

*** Een JONG MEISJE van goeden huize, 25 jaren oud, P. G., in een druk Huisgezin werkzaam, bekend met alle vrouwelijke Handwerken in Wollennaaijen, Mazen, de behandeling der Wasch en Strijken, wenschte gaarne geplaatst te worden met p°. Februarij of later tot assistentie of ter waarneming eener huishouding en verzorging van jonge Kinderen. Brieven *franco*, onder Letter F., bij den Heer **W. E. J. TJEENK WILLINK**, te Zwolle.

*** *On demande pour le mois de Mai prochain une BONNE Suisse ou Française, R. P., munie de bons certificats. S'adresser franco, lettre E., à Mr.* **EVERTSZ** *Libraire à Zeyst.*

*** *Burgemeester en Wethouders van* 's GRAVENHAGE zijn voornemens, op Maandag den 31sten Januarij 1859, des namiddags ten één ure, op het Raadhuis, in het openbaar **aan te besteden:**

Eenige belangrijke METSEL- en STRAAT-WERKEN in het Willemspark, waaronder het Metselen van een' Kaaimuur langs de Beek over de geheele lengte der Zeestraat.

Het Bestek voor dit Werk ligt ter lezing aan de Gemeentewerf, alwaar dagelijks tot des middags twaalf ure inlichtingen zijn te bekomen, en is tegen betaling van *f* 0,20 ter Gemeente-Secretarie verkrijgbaar.

*** Men leest in het *'s Gravenhaagsche Weekblad* van Maandag 17 Januarij 1859:

Gelijk te verwachten was, geeft de benoeming van vier nieuwe leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal op den 25sten Januarij eerstkomende, als een uitvloeisel der vermeerdering van de bevolking, ingevolge de kieswet, aanleiding tot het noemen van vele namen en het doen van onderscheidene aanbevelingen in de dagbladen, hetgeen inzonderheid het geval is in het hoofdkiesdistrict Gorinchem. In dat district wordt o. a. aanbevolen de Heer C. SCHIFFER VAN BLEISWIJK. Omtrent dien Heer, die bij de jongste verkiezing voor het lidmaatschap der Tweede Kamer in het hoofdkiesdistrict 's Gravenhage, het aanzienlijk getal van 177 stemmen op zich vereenigde, hebben wij bij die gelegenheid in ons N°. 138 gezegd: „De Heer *Schiffer* is een voormalig lid der Tweede Kamer, die ten gevolge der April-beweging van 1853 zijn zetel in de Kamer heeft verloren. Het Nederlandsche Volk is nu gelukkig tot kalmer stemming gekomen, om de redenen, welke daartoe destijds hebben kunnen leiden, thans niet meer in aanmerking te doen komen. De Heer *Schiffer* is iemand, wiens onafhankelijk standpunt, gepaard met echte humaniteit, gematigde begrippen, kennis van onderscheidene vakken van Nijverheid en Studie van enkele speciale vakken, waarop hij zich meer bepaaldelijk heeft toegelegd, allezins aanspraak geven om zijn zetel in de Tweede Kamer te hernemen." Deze onze meening is sedert niet veranderd. Het eenvoudig en natuurlijk gevolg hiervan is dan ook, dat wij thans den wensch koesteren dat de candidatuur van den Heer *Schiffer* in het hoofdkiesdistrict Gorinchem moge slagen, en zulks te meer, nademaal die Heer vroeger vier achtereenvolgende jaren (van 1849 tot 1853) juist uit dit hoofddistrict in de Tweede Kamer der Staten-Generaal is afgevaardigd geweest, en in April 1853 bij de toenmalige spanning van de gemoederen, eerst bij eene herstemming voor den Heer *Elout van Soeterwoude* heeft moeten onderdoen. Bij die gelegenheid echter heeft hij nog het aanzienlijk getal van 511 stemmen in een kiesdistrict van toenmaals niet meer dan 45000 zielen op zich vereenigd. Zullen dus de Kiezers uit het hoofdkiesdistrict Gorinchem zich eenigermate gelijk blijven, dan is het te verwachten, dat thans een in dit kiesdistrict vroeger gepleegd onregt worde hersteld, en de Heer *Schiffer*, van wien het ook naar aanleiding zijner antecedenten, te verwachten is, dat hij het tegenwoordig Ministerie zal ondersteunen, als lid der Tweede Kamer uit voormeld district zal worden afgevaardigd en aldus de plaats zal hernemen, welke hem in 1853 ten gevolge der toenmalige omstandigheden is ontvallen.

MODES.

Bij H. J. KRUSEMAN en J. H. HAARMAN, is gelegenheid voor TWEE JONGEJUFVROUWEN, ter opleiding in het vak.

HOOGST GEWIGTIGE UITVINDING.

IJZER-WIJN

van GUSTAAF VAN LIPP, te Kleef, Apotheker en Chemist. Een voortreffelijk middel tegen *Bleekzucht*, *Zenuw-*, *Maag-* en *Onderbuikszwakte*.

Depôt bij VAN SANTEN KOLFF, Apotheker te Rotterdam.

*** **ER WORDT TE HUUR GEVRAAGD:** Eene BUITENPLAATS, in de Provincie Utrecht of Gelderland, of in de nabijheid van 's Gravenhage.

Adres met *franco* Brieven, onder de Letter H. bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, te Rotterdam.

*** Met Mei aanstaande wordt te HUUR gevraagd, in de nabijheid der Stad Haarlem: Een HUIS, met *vier Kamers* en TUINTJE, voor den prijs van *f* 150 à *f* 200. Ook zullen in aanmerking komen, *vier Kamers* met *Keuken* en gebruik van den Tuin. Reflecterenden gelieven zich met *franco* Brieven, te adresseren onder Letter F., bij den Boek- en Kunsthandelaar C. VAN ASPEREN VAN DER VELDE, te Haarlem.

Te Koop of te Huur:

Een HEERENHUIS, geheel ingerigt voor *Zomer- en Winterverblijf*, staande te Zeijst, in het beste gedeelte der eerste Dorpstraat, voorzien van drie Benedenkamers, waarvan twee en Suite, Mangelkamer, Keuken en Kelder, vijf Bovenkamers, alle met Stookplaatsen, zeer net behangen en geplafonneerd, ruime Zolder en andere vereischten, fraai aangelegden Tuin, vrijen uitgang naast het Perceel enz. Te aanvaarden 1° Mei 1859. Informatiën onder *franco* Brieven, ten Kantore van den Notaris J. C. SCHADEE, te Zeijst.

*** UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR: Een mooi BUITENVERBLIJF, gelegen in de onmiddelijke nabijheid der stad Rotterdam, bestaande uit een Heerenhuis, Stalling, Koetshuis en grooten Tuin. Voor nadere inlichtingen adressere men zich, met *franco* Brieven, onder Letters A. Z., te Rotterdam, ter Handelsdrukkerij

J. W. VAN LEENHOFF & ZOON.

*** Tegen Februarij of Maart biedt men UIT DE HAND TE KOOP, de STAND en GEREEDSCHAPPEN eener gerenomeerde BROODBAKKERIJ, waardoor de verkoop van een bijzonder artikel belangrijke voordeelen verbonden zijn, het Huis er bij te Huur. Adres *franco*, Letters G. H., bij den Boekhandelaar J. GERRITSEN, te Haarlem.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:** Een schoon en goed bekende TIMMERMANS- en MOLENMAKERS-WINKEL, met WOONHUIS, LOODS, SCHUUR, ERF en TUIN, benevens twee HUIZEN en ERVEN, alles staande en gelegen in het Dorp te Nieuwveen. Te aanvaarden 1° Mei 1859. Nadere informatiën te bekomen bij den Eigenaar A. DE ROOY, te Nieuwveen, en ten Kantore van den Notaris J. A. VAN DER LEE, te Aarlanderveen. Brieven *franco*.

Uit de Hand te Koop.

Eene welbekende VERWERS- en TIMMERMANS-WINKEL, met WOONHUIS, drie KNECHTSWONINGEN, ruime WERF en TUIN, staande en gelegen te Woubrugge, alles in goeden staat, en dadelijk te aanvaarden. De Gereedschappen, zal men gehouden zijn over te nemen. Te bevragen bij JB. KEMPENAAR, Notaris te Woubrugge. Brieven *franco*.

Voorts zijn *uit de Hand te Koop*: 25 stuks nieuwe SCHUIF- of DEURKOZIJNEN, welke voor een Huis der eerste klasse kunnen worden gebruikt. Te bevragen bij A. KEMPENAAR, te Woubrugge. Brieven mede *franco*.

*** **BURGEMEESTERS EN NOTABELE FAMILIEN!**

Zoo gij ter uwer plaatse een druk bezochte Prot. **KOST-SCHOOL** wenscht overgebragt te zien, dan bestaat hiertoe eene uitmuntende gelegenheid. Brieven *fro* onder Letter N, aan den Heer A. KNOOP, te Haarlem.

*** **VERPACHTING.**

Burgemeester en Wethouders der Gemeente WORMERVEER, brengen ter kennis, dat op Zaturdag den 29sten Januarij 1859, 's middags ten 12 ure, in *het Gemeentehuis* aldaar, in het openbaar zal worden **verpacht:**

De BEDIENING van het VEER, te West-Knollendam over de Togtsloot naar den Starnmeerdijk, voor den tijd van vier achtereenvolgende jaren, ingaan 1 Mei 1859, waaraan verbonden is, vrije Woning en gebruik van den daarbij behoorenden Gemeente grond.

De voorwaarden dezer Verpachting liggen ter lezing, aan de Secretarie der Gemeente Wormerveer.

Wormerveer, 20 Januarij 1859.

De Secretaris, De Burgemeester,
J. KOUWER JR. M. DONKER.

*** De Notaris JACOBUS VERNÉE te Delft, zal op Donderdag 3 en 10 Februarij a. s. telkens des middags ten 12 ure, in de Uitspanning *DE PRINS*, buiten de Oostpoort der stad, openlijk Veilen en Verkoopen:

Diverse partijen extra best WEI- en HOOIRAND, te zamen groot 8 Bunders 97 Roeden 85 Ellen, in de gemeenten Delft en Vrijenban, te zamen verhuurd aan *Pieter Berkhout*, te Delft, voor *f* 625.— eene geld 's jaars. Breeder bij billetten omschreven en nader te bevragen bij den genoemden Notaris VERNÉE te Delft.

*** **VRIJWILLIGE VERKOOPING.**

Op Dingsdag den 1sten Maart 1859, des middags ten 12 ure, in het Logement *de Rozenboom*, te Bussum, ten overstaan van den Notaris J. P. DE ROEPER, van:

Eenen in 1837 nieuw gebouwden en sedert in den besten staat onderhouden WINDKOORN- en MOUTMOLEN, met de vaste en losse Gereedschappen daartoe behoorende, en ERF, benevens daarbij staande WOONHUIS, ERF en TUIN, mitsgaders een stuk BOUWLAND met Boschhegge, alles staande en aan elkander gelegen te Bussum, aan de Vaart op Naarden, te zamen groot 1 B. 8 R. 12 E., Sectie A, N°. 620, 625, 624 en 687.

Voormeld Perceel, hetwelk een goed burgerlijk bestaan oplevert, is zeer gunstig gelegen, zoo aan den Weg, als aan de Vaart op Naarden en in de nabijheid der te Bussum gevestigde Fabrieken, als Scheeps-Beschuitbakkerij en Branderij. De Kooper kan, desverkiezende de helft der koopsom op het Perceel als eerste Hypotheek gevestigd laten, tegen eene rente à 5 pCt. 's jaars. Het Perceel is dagelijks te bezigtigen en informatien zijn te bekomen bij genoemden Notaris te Naarden, alwaar de Conditien 4 dagen vóór en op den Verkoopdag voor een ieder ter lezing zullen liggen.

Gemeld Perceel is inmiddels UIT DE HAND TE KOOP, en te bevragen bij voornoemden Notaris *de Roeper*, te Naarden.

*** Men is voornemens, op Woensdag den 26sten Januarij 1859, des voormiddags ten elf ure, ten huize van den Kastelein *Klaas de Goede*, aan de Schagerbrug in de Zijpe, in het openbaar te doen Verkoopen:

Eene kapitale en ruime HUISMANSWONING, met BOET, TUIN, BOSCHJE, ERF en LANDERIJEN, te zamen groot 23 Bunders, 77 Roeden, 40 Ellen, bij en annex elkander staande en gelegen aan de Zijpervaart, bij de Keinsmerbrug, in den Polder K, in de Zijpe, Kadaster Sectie A, N°. 430, 431, 432, 434 tot en met 454.

Informatien zijn te bekomen bij den in de Zijpe gevestigden Notaris CORNELIS SIEMERS, alwaar de bewijzen van Eigendom en de Verkoopsvoorwaarden ter lezing liggen.

*** **HAARLEMMERMEER.**

G. C. JOEKES, Notaris te Haarlem, zal op Donderdag den 3den Februarij 1859, des middags ten 12 ure, te Houtrijk en Polanen (Halfweg Amsterdam en Haarlem), ten huize van *D. A. Hoogland* in het Logement *het Oude Huis ter Hart*, in publieke Veiling brengen.

N°. 1. Een Kavel BOUWLAND, gelegen in den Haarlemmermeer-Polder aan den Sloterweg, vroeger Kadastraal geteekend, Sectie J. J. N°. 23, thans Sectie L. N°s. 170, 171, 172 en 173, groot 20 Bunders, 2 Roeden, 60 Ellen.

Dit Perceel zal eerst in twee percelen en daarna in massa worden geveild en afgeslagen; en

N°. 2. Een Kavel DITO, gelegen in den gemelden Polder aan den IJweg, vroeger Kadastraal geteekend, Sectie Q. Numero 6, thans Sectie F. N°. 116, groot 20 Bunders, 10 Roeden, 20 Ellen.

Dit Perceel zal eerst in drie percelen en daarna in massa worden geveild en afgeslagen.

Zullende ingeval de gemelde percelen niet genoeg mogten kunnen gelden, alsdan onmiddelijk na den afslag worden overgegaan tot de publieke Verhuring van die Percelen, voor den tijd van een jaar, almede in percelen en in massa zoo als boven vermeld is.

Alsmede in laatst gemeld geval, tot de publieke Aanbesteding van het graven van Slooten, en wel in het Perceel N°. 1 van twee Slooten, strekkende van af den Slooterweg tot aan den Kagertogt.

De Aanbesteding geschiedt bij Inschrijvings-Billetten, ten dage voormeld vóór een ure inteleveren.

De bewijzen van Eigendom en Conditiën van Verkoop, Verhuring en Aanbesteding, zullen acht dagen vóór den Verkoopdag ter visie liggen, ten Kantore van den Notaris *G. C. Joekes*, in de Schagchelstraat, te Haarlem.

ZES IN PLAATS VAN ZESTIEN

Gulden.

Zoo lang de voorraad strekt

zal de Boekverkooper H. C. SUSAN C.Hzoon, te 's Gravenhage, door aankoop eigenaar geworden van het

DUITSCH-HOLLANDSCH EN HOLL.-DUITSCH

WOORDENBOEK,

door **J. M. CALISCH**,

Exemplaren tot bovengenoemden spotprijs afleveren.

Dit Woordenboek is ontegenzeggelijk het beste en volledigste, dat hier te lande bestaat. Het bevat ruim 2000 compres in 2 kolommen gedrukte bladzijden en is gebonden in 2 heel linnen banden.

*** Bij den Boekhandelaar FREDERIK MULLER, te Amsterdam, is verschenen en op *franco* aanvrage te bekomen:

CATALOGUE

de la BIBLIOTHÈQUE de THÉOLOGIE

de M. D.-C. VAN VOORST père, et
M. J.-J. VAN VOORST fils,
Pasteurs Évang. à Amsterdam,

XVI et 314 pp. gr. 8° .... *f* 1,—

De verkooping van deze uitmuntende en rijke Bibliotheek, bevattende 5126 N°s., zal plaats hebben den 14den Maart en volgende dagen, des morgens ten 10½, des avonds ten 6 ure.

Dit Deel (*Theologie*) vormt het 1e Deel van den Catalogus dezer uitgebreide Bibliotheek. De volgende Deelen zullen bevatten: II. *Geschiedenis*. III. *Letterkunde*. — *Kunsten en Wetenschappen*. IV. *Handschriften*.

STERREKUNDE.

Bij S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, is onlangs verschenen:

HANDLEIDING TOT HET BEOEFENEN VAN DE

BEGINSELEN DER STERREKUNDE,

TEN GEBRUIKE BIJ
ZEEVAARTKUNDIG ONDERWIJS EN TOT ZELFONDERRIGT.
DOOR
A. J. LABBERTON.

240 bladz.; met eene menigte Houtgravuren. Prijs *f* 1,40.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.